

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/115/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322202488
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322202488.1

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloletého O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, t.č. v Centre pre deti a rodiny Valaská, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna otca O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., P. XXX/XX a matky T. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., t.č. na neznámom mieste v zahraničí, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletý aj po skončení výchovného opatrenia zostane v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská, takto

rozhodol:

I. Súd ex offio z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletý aj po skončení výchovného opatrenia zostane v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská.

II. N a r i a d ť u j e sa toto neodkladné opatrenie :

Maloletý O. P., nar. XX.XX.XXXX aj po skončení výchovného opatrenia nariadeného rozhodnutím Okresného súdu Brezno č.k. 9P/91/2021-150 zo dňa 27.01.2022 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/20/2022-303 zo dňa 28.09.2022 z o s t a n e v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 04.11.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil tunajšiemu súdu podnet ktorým sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého maloletému bude opakovane uložené výchovné opatrenie a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Valaská najdlhšie na 6 mesiacov. Vzhľadom k tomu, že výchovné opatrenie súd nemôže nariadiť neodkladným opatrením ale iba vo veci samej na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno súd začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého maloletý aj po skončení výchovného opatrenia zostane v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská.

Na rozhodnutie o opätovnom nariadení výchovného opatrenia je potrebné začať konanie vo veci samej.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vo svojom podaní doručenom súdu 04.11.2022 uvádza, že Okresný súd Brezno uznesením č.k. 9P/91/2021-144 nariadil neodkladné opatrenie vykonateľné 02.02.2022, na základe ktorého maloletý mal byť odovzdaný do Centra pre deti a rodiny Valaská. Nakoľko nedošlo k dobrovoľnému splneniu tohto neodkladného opatrenia v rámci konania zn. 8Em/2/2022 bolo pristúpené k výkonu rozhodnutia a maloletý bol za asistencie polície dňa 13.05.2022 odovzdaný do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská.

Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 9P/91/2021-150 zo dňa 27.01.2022 bol vo veci samej maloletý odňatý z osobnej starostlivosti otca a bol mu nariadený pobyt v zariadení Centra pre deti a rodiny Valaská za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov najdlhšie na 6 mesiacov od nástupu maloletého do zariadenia. Tento rozsudok na odvolanie

otca maloletého Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 17CoP/20/2022-303 zo dňa 28.09.2022 potvrdil.

Vzhľadom k tomu, že maloletý nastúpil do Centra pre deti a rodiny Valaská 13.05.2022 v zmysle uvedeného rozsudku výchovné opatrenie končí dňom 12.11.2022.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vo svojom podaní uvádza, že maloletý sa v Centre ľahšie adaptoval. Autority vychovávateľov dokázal rešpektovať. Zo začiatku sa prejavoval nenápadne a utiahnuto, túžil po rovesníckych vzťahoch, ale v oblasti sociálnych vzťahov nemal vytvorené sociálne zručnosti, preto mal problém nadväzovať sociálne vzťahy. V nadväzovaní týchto vzťahov je na tom vývinovo nižšie ako jeho rovesníci, skôr na úrovni predškolského, prípadne ranného školského veku. Nedostatočne osvojené normy v rámci rovesníckej skupiny sa prejavovali v správaní maloletého v nevhodných spôsoboch ako nadviazať kontakt s druhými deťmi. Bolo zistené, že maloletý vo svojom domácom prostredí za významný považoval svoj vzťah ku psovi, ktorý bol jeho najbližším priateľom.

V čase letných prázdnin mal maloletý nastavený pobyt v domácnosti otca tak, aby nestratil kontakt ani so skupinou, a aby sa rozvíjali jeho sociálne vzťahy s inými deťmi - týždeň bol maloletý u otca, týždeň v Centre. Počas návštev maloletého v domácnosti otca neboli zistené žiadne závažné nedostatky. Krátkodobé pobyty maloletého pri otcovi počas leta prebehli bez problémov.

Dňa 03.09.2022 maloletý bol zo samostatne usporiadanej skupiny v K. v byte Y. C. X premiestnený do samostatne usporiadanej skupiny v K. do domu M., I. XX. V tejto skupine si maloletý našiel kamaráta V., s ktorým trávi veľa svojho času. V rámci vzťahov na skupine je skôr utiahnutejší. Ak niečo vyparatí má tendenciu zvaliť vinu na niekoho iného, nechce sa priznať, aj keď zjavne urobí chybu. Väčšinou reaguje vetou "oni si vymýšľajú, to nie je pravda". Má rád pozornosť dospelšej osoby. Do prác v skupine ako umývanie riadu, odkladanie riadu, varenie, upratovanie sa zapája. Stáva sa, že sa štylizuje do vekovo mladšej osobnosti, vtedy je aj jeho prejav maznavý. Aj po príchode do novej skupiny sa dňa 09.09.2022 objavilo jeho neprimerané správanie v sexuálnej oblasti, kedy O. ukazoval svoje pohlavie dievčaťu v skupine. Po odhalení sa dušoval, že sa to už nikdy nestane.

V školskom roku 2022/2023 bol maloletý prijatý do Základnej školy MPČĽ 35, Mazorníkovo do 5.ročníka, ktorý opakuje, nakoľko v predchádzajúcom školskom roku neprospeš z troch predmetov. Jeho vzdelávanie sa realizuje ako u dieťaťa so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami.

Maloletý v rámci pobytu v Centre pre deti a rodiny Valaská dňa 09.06.2022 absolvoval špeciálnopedagogické vyšetrenie, kde mu bola odporučená intervencia školského špeciálneho pedagóga a pridelenie asistenta učiteľa.

Maloletý absolvoval aj psychiatrické vyšetrenie u M.. Q. K. v Poltári a to 10.08.2022 a 18.10.2022. Zo záverov tohto vyšetrenia vyplýva, že bola zistená u neho diagnóza : Poruchy aktivity a pozornosti, F 90.0, Zmiešané poruchy správania a emócií F 92.8., Duševná zaostalosť bližšie neurčená F 79.1. Maloletý má určenú k užívaniu medikamentóznou liečbu.

Dňa 24.10.2022 pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vykonali neohlásené sociálne zisťovanie v domácnosti otca, v tom čase sa doma nenachádzal. Opakované sociálne zisťovanie sa uskutočnilo 27.10.2022. Komunikácia s otcom maloletého je označená ako náročná, otec nerozumel dôvodu návštevy, podozrieval zo sledenia. V rodinných, sociálnych a bytových pomeroch otca sa nič nezmenilo. S maloletým udržiava pravidelný kontakt - volajú si, maloletý k nemu chodí na víkendové pobyty. Keď je maloletý v jeho starostlivosti trávi voľný čas na záhrade, chodia spolu na prechádzky, bicyklujú sa. Otec v rozhovore vyjadril nespokojnosť s tým, že bol maloletý preložený na inú školu. Aj napriek snahe pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vysvetliť otcovi dôvody, pre ktoré sa tak stalo, opakoval, že s tým nesúhlasí. Podľa jeho názoru mal maloletý zostať na Základnej škole Pionierska 4, odísť mali zamestnanci školy a nie maloletý. Podľa otca maloletý patrí k nemu a nie do zariadenia. Keď mu bolo oznámené, že je v najlepšom záujme maloletého, aby opakovane absolvoval výchovné opatrenie uviedol, že s tým nesúhlasí.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uzatvára svoje podanie konštatovaním, že aj keď otec dokáže zabezpečiť základné životné potreby maloletému - navariť, oprat', zabezpečiť poriadok, ochrániť maloletého, nemá dostatok rodičovských kompetencií, aby zvládol zdravý psychický vývin maloletého, zrejme si neuvedomuje, že svojim príliš ochránárskym spôsobom výchovy a obviňovaním odborných inštitúcií ohrozuje svojho syna. Maloletý aj napriek svojmu utiahnutejšiemu prejavu je extrovertné dieťa so stabilnejším temperamentom. Aktuálne má veľmi limitované schopnosti adaptovať sa v sociálnom prostredí, najmä v rovesníckej skupine. Prejavuje sa v sociálnych interakciách na úrovni dieťaťa mladšieho školského veku/predškolačka. Počas jeho vyrastania v biologickej rodine boli jeho blízke

vzťahy obmedzené len na jeho vzťah s otcom. Maloletý sa prejavuje ako dieťa s vyhýbavou vzťahovou väzbou, túži mať však vzťah aj s rovesníkmi.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno v závere svojho podania uvádza, že sú viditeľné pozitívne zmeny v správaní maloletého, preto konštatujú, že výchovné opatrenie plní svoj účel, prispieva k rozvoju osobnosti maloletého a k jeho schopnosti adaptovať sa na prostredie školy a rovesníckej skupiny. Avšak naďalej je potrebné s maloletým pracovať, aby sa zastabilizoval v kolektíve a naďalej pracovať v udržiavaní kontaktu maloletého s rovesníkmi, čo mu otec nevie zabezpečiť.

6. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 360 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa vyplýva, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa však musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný.

15. Z opatrovníckeho spisu maloletého súd zistil, že Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 9P/91/2021-150 zo dňa 27.01.2022 maloletého odňal z osobnej starostlivosti otca a nariadil mu pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Valaská za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov najdlhšie na 6 mesiacov od nástupu maloletého do zariadenia. Na odvolanie otca maloletého Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 17CoP/20/2022-303 zo dňa 28.09.2022 prvoinštančný rozsudok potvrdil. Na základe týchto rozsudkov maloletý má nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Valaská najdlhšie na 6 mesiacov od jeho nástupu do tohto zariadenia.

V rámci konania zn. 9P/92/2021 Okresný súd Brezno uznesením č.k. 9P/91/2021-144 zo dňa 02.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého otec maloletého, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno alebo ktokoľvek kto ho mal aktuálne v starostlivosti bol povinný odovzdať ho do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská. Toto neodkladné opatrenie bolo vykonateľné dňom 02.02.2022, nedošlo k jeho dobrovoľnému plneniu a preto Okresný súd Brezno v konaní zn. 8Em/2/2022 vykonal toto rozhodnutie a maloletého za asistencie polície odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská dňa 13.05.2022.

Rozsudkami nariadené výchovné opatrenie trvá do 12.11.2022.

Počas pobytu maloletého v Centre pre deti a rodiny Valaská sú viditeľné pozitívne zmeny v jeho správaní, výchovné opatrenie prispelo k rozvoju jeho osobnosti, ako aj schopnosti adaptovať sa na prostredie školy

a rovesníckej skupiny. Je však potrebné s maloletým naďalej pracovať, aby sa zastabilizoval v kolektíve a naďalej pracovať na udržiavaní kontaktu maloletého s rovesníkmi, čo mu otec nevie v domácom prostredí zabezpečiť.

Otec zanedbával aj zdravotnú starostlivosť o maloletého, neabsolvoval s ním ani psychiatrické vyšetrenie, hoci mu to bolo nariadené neodkladným opatrením v uznesení Okresného súdu Brezno č.k. 9P/5/2021-47 zo dňa 19.01.2021. A takisto s ním neabsolvoval ani rediagnostiku v Súkromnom centre špeciálnopedagogického poradenstva v Poltári, takisto nariadené uvedeným uznesením.

Absolvovanie týchto vyšetrení zabezpečilo maloletemu Centrum pre deti a rodiny Valaská a to 09.06.2022 špeciálnopedagogické vyšetrenie v Súkromnom centre špeciálnopedagogického poradenstva v Brusne a v dňoch 10.08.2022 a 18.10.2022 psychiatrické vyšetrenie u M. Q. K. v Poltári. Týmito vyšetreniami bolo zistené, že maloletý je dieťaťom so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, bola u neho zistená diagnóza Poruchy aktivity a pozornosti F 90.0, Zmiešané poruchy správania a emócií F 92.8., Duševná zaostalosť bližšie neurčené F 79.1.

16. V spise zn. 9P/91/2021 sa nachádza aj znalecký posudok č. XXX/XXXX a XXX/XXXX vypracovaný 10.09.2021 znalkyňou M. P. L., znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a znalkyňou M. Z. Y., znalcom z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých, ktorý bol vypracovaný na maloletého za účelom posúdenia jeho duševného stavu ako svedka v trestnej veci vedenej Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Brezne pod zn. ČVS:ORP-70/1-VYS-BR-2021. Zo záverov tohto posudku vyplýva okrem iného, že maloletý má introvertnejšiu osobnosť, ktorá sa nerovnomerne disharmonicky vyvíja, je nevyvážená, hypersenzitívna, neistá, ostrážitá (má pocity ohrozenosti, okolie vníma ako nebezpečné), s nižšou konformitou, individualistickým, egocentrickým pohľadom na svet, problematickou adaptabilitou, meniacimi sa pólmi správania. Emočné väzby sú u neho nie vrelé, má menšiu disponovanosť pre blízky emočný vzťah, problematickejšia je sociabilita, autonómne fungovanie maloletého sa veľmi nerozvíja. V záťaži sa snaží fungovať racionálne, ale prevažuje intuitívnosť, emočné fungovanie, čo by nasvedčovalo možnej výchovnej formovateľnosti, má potrebu získať ocenenie, prijatie. Kontakt s realitou je u neho zachovaný, ale jeho orientačná schopnosť vďaka subnormným, nezrelým rozumovým schopnostiam, odcudzenosti životu a asi ťažšej prispôsobivosti je slabšia. Osobnosť otca maloletého, jeho správanie s negatívnym nastavením voči ľuďom v sociálnom prostredí maloletého, jednostranná výchova a prostredie bez širších sociálnych kontaktov, v ktorom maloletý vyrastal sa môže podieľať napr. na jeho zvýšenej senzitivite, sociabilite, jeho neschopnosti primerane presadiť sa v skupine rovesníkov a zvládať záťaž. Je pravdepodobné, že pri stimulujúcejšom socio-kultúrnom prostredí, vhodných výchovných intervenciách, zvýšenej pozornosti a stimuláciou v školskom prostredí by došlo aj k rýchlejšiemu dozrievaniu rozumových schopností a rozvoju sociálnej pohyblivosti, autonómnosti maloletého. Osobnosť maloletého by bola aj pri nižších rozumových predpokladoch "trénovaná", sociálne praktickejšia a pohyblivejšia, s osvojením si primeranejšieho správania. Doterajší spôsob života maloletého len dotvára prejavy disharmonického vývinu rozumovo menej nadanej osobnosti. Osobnosť maloletého vykazuje známky formovateľnosti, schopnosti prispôbiť sa, jeho vývoj nie je ukončený a pri vhodnom výchovnom a psychiatricko-psychotherapeutickom vedení je možné do istej miery harmonizovať nerovnomerne formujúcu sa osobnosť maloletého a podporiť ako jeho osobnostné a emočné, tak aj rozumové a mentálne dozrievanie.

V závere psychiatrického vyšetrenia tohto posudku sa uvádza, že pri zapojení maloletého do širšieho sociálneho prostredia vrátane psychiatricko-psychologickej intervencie možno u neho predpokladať harmonickejší osobnostný vývin a dozrievanie jeho nezrelých rozumových schopností. Jeho citové poznávacie, vôľové a intelektové procesy sa nerozvíjajú harmonicky. Psychický stav maloletého si vyžaduje psychiatrickú liečbu zameranú na poruchy správania pri mentálnom deficite a psychologickú intervenciu zameranú na stimuláciu a rozvoj rozumového a emočného dozrievania vrátane sociálnych zručností a primerané zvládanie záťažových situácií.

17. Z uvedeného vyplýva, že výchovné opatrenie nariadené maloletemu spĺňa svoj účel, avšak končí dňom 12.11.2022. Na maloletem sú viditeľné pozitívne zmeny v jeho správaní, v rozvoji jeho osobnosti, ako aj v jeho schopnosti adaptovať sa na prostredie novej školy a rovesníckej skupiny. V záujme maloletého je však naďalej potrebné pracovať s ním, aby sa zastabilizoval v kolektíve, aby udržiaval kontakt s rovesníkmi, aby sa podrobil psychiatrickej liečbe, čo mu otec v jeho domácnosti nevie zabezpečiť. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že je nevyhnutne potrebné, aby maloletý aj po dni 12.11.2022 naďalej zostal v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská. Z týchto dôvodov súd

ex offa začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a aj nariadil neodkladné opatrenie, ktorým aj po skončení výchovného opatrenia naďalej zostane v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská.

18. V zmysle § 37 ods. 8 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine ak je to v záujme maloletého dieťaťa môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia, alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. V zmysle tohto ustanovenia bude potrebné po nariadení tohto neodkladného opatrenia rozhodnúť vo veci samej o opakovanom nariadení výchovného opatrenia.

19. Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom 12.11.2022.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno, a to v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000,-Eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho domu komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).